

Верховний
Суд

ОГЛЯД
судової практики
Касаційного цивільного суду
у складі Верховного Суду
за 2021 рік

Рішення, внесені до ЄДРСР за період
з 01.01.2021 по 31.12.2021

Зміст

1. Спори, що виникають із житлових правовідносин	3
2. Спори, що виникають з питань захисту права власності	4
3. Спори, що виникають із сімейних правовідносин	6
4. Спори, що виникають із спадкових правовідносин	11
5. Спори, що виникають із трудових правовідносин	15
6. Спори, що виникають із земельних правовідносин	19
7. Спори, що виникають із виконання чи невиконання договірних/недоговірних зобов'язань	20
8. Спори, що виникають із загальних положень про договір (правочин)	25
9. Спори, що виникають із питань щодо відшкодування шкоди	27
10. Спори про захист честі, гідності та ділової репутації	28
11. Спори про захист немайнових прав фізичних осіб	29
12. Спори, що виникають із кредитних правовідносин	29
13. Спори, що виникають у сфері нотаріальної діяльності	30
14. Справи, що виникають із виконання судових рішень	30
15. Справи окремого провадження	32
16. Питання процесуального права	32

1. Спори, що виникають із житлових правовідносин

Особи, які вселились до квартири з метою здійснення догляду за хворими родичами, є тимчасовими мешканцями і самостійного права користування житлом не набувають

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 лютого 2021 року у справі № 214/1790/18 (провадження № 61-3923св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94999703>

Визначальним при вирішенні питання про те, чи є підстави для виселення осіб, які проживають у жилому приміщенні, що було передане в іпотеку з метою забезпечення виконання зобов'язань за кредитом, є встановлення того, за які кошти придбано іпотечне майно. Якщо іпотечне майно придбано за особисті кошти позичальника, а не за рахунок кредиту, то виселення таких громадян можливе лише з одночасним наданням іншого постійного житла

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № 753/72/17 (провадження № 61-18178св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96074863>

Сам факт припинення сімейних відносин з власником будинку (квартири) не позбавляє колишнього члена сім'ї власника житла права користування займаним приміщенням та вирішувати спір з урахуванням балансу інтересів обох сторін

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 березня 2021 року у справі № 686/26093/19-ц (провадження № 61-16974св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95533036>

Виселення з іпотечного житла, набутого частково за кредитні, а частково за власні кошти, без надання іншого житла не допускається

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 квітня 2021 року у справі № 310/2950/18 (провадження № 61-16820сво19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96309957>

На поважність причин непроживання дитини у спірному житлі не впливає наявність у того з батьків, з ким вона фактично проживає, права власності на житло, оскільки наявність майнових прав у батьків дитини не може бути підставою для втрати її особистих житлових прав

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 липня 2021 року у справі № 554/3289/20 (провадження № 61-2951св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98298895>

Наявність неприязних стосунків між близькими родичами, які зареєстровані у квартирі, але не можуть проживати у ній у зв'язку зі створеними перешкодами,

не є підставою для визнання особи такою, що втратила право користування цією квартирою

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 липня 2021 року у справі № 754/15542/19 (провадження № 61- 6752св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98705105>

Особа, яка на законних підставах вселилася в жиле приміщення як член сім'ї наймача та зареєстрована у ньому, набула рівного права із наймачем на користування цим приміщенням, несе тягар його утримання, має право на звернення до суду з позовом про визнання іншої особи (зокрема й наймача) такою, що втратила право користування жилим приміщенням

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 вересня 2021 року у справі № 200/17337/17 (провадження № 61- 865сво21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99861069>

Звільнені військовослужбовці (зокрема після закінчення контракту), які мають вислугу 20 років і більше, мають право на отримання житла, а отже, і на залишення на обліку до його отримання

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 вересня 2021 року у справі № 748/303/20 (провадження № 61-12794св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99890206>

Громадяни, які проживають у гуртожитках, не наділені правом звернення до суду з позовами про передачу гуртожитків у власність територіальних громад, оскільки їх право на приватизацію житлових приміщень у таких гуртожитках має похідний характер й виникає лише після передачі гуртожитків у власність відповідної територіальної громади

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 листопада 2021 року у справі № 361/7076/19 (провадження № 61-9745св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101473111>

2. **Спори, що виникають з питань захисту права власності**

Обов'язок щодо попереднього внесення вартості частки у спільному майні на депозитний рахунок суду існує у випадку звернення одного з подружжя до суду з вимогами про припинення права іншого з подружжя на частку у спільному майні з одночасним присудженням грошової компенсації. Однак, у спорах, в яких позивач просить припинити своє право на частку в майні з отриманням від інших співвласників грошової або іншої матеріальної компенсації вартості цієї частки, не вимагається обов'язкового внесення грошової компенсації на депозитний рахунок суду

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 березня 2021 року у справі № 501/2211/18 (провадження № 61-19084св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95780935>

Неможливість виділення частки квартири в натурі в окреме жиле приміщення та неприязні стосунки між співвласниками не є безумовними підставами для примусового припинення права власності на частку належного особі майна, якщо таке припинення завдасть істотної шкоди інтересам співвласника та членам його сім'ї

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 липня 2021 року у справі № 736/659/19 (провадження № 61-4489св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98548203>

Виділ частки у спірному майні, що належить на праві спільної часткової власності двом співвласникам, лише одному з них не допускається. У цьому випадку можливим є лише поділ спірного майна в натурі між його співвласниками, в результаті чого право спільної часткової власності на майно припиняється

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 липня 2021 року у справі № 310/7011/17 (провадження № 61- 7153св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98765058>

Боржник, проти якого ухвалене судове рішення про стягнення боргу та накладено арешт на його майно, та його дружина, які здійснюють поділ майна, діють очевидно недобросовісно та зловживають правами стосовно кредитора, оскільки поділ майна порушує майнові інтереси кредитора і направлений на недопущення звернення стягнення на майно боржника

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 серпня 2021 року у справі № 723/826/19 (провадження № 61-8810св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99037704>

Надані особою товарні чеки на придбання матеріалів, меблів та техніки можуть бути предметом доказування у справі про відшкодування вартості будівельних матеріалів або поділ майна подружжя, але не є належними доказами про набуття нею права власності на частину будинку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 серпня 2021 року у справі № 205/8312/17 (провадження № 61- 4742св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98971498>

Автор сценарію до кінофільму не є власником майнових прав на цей аудіовізуальний твір у цілому, тому створення поштової марки на основі фрагменту кінофільму не порушує його авторських прав

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 05 серпня 2021 року у справі № 761/13278/16 (провадження № 61-10612св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98812653>

Якщо поділ об'єкта нерухомості, що припадає на частку співвласника у спірному будинку, порушує права останнього на частину належного йому майна, позовні вимоги іншого співвласника про установлення порядку володіння і користування земельною ділянкою, яка призначена для обслуговування саме цього будинку, та про поділ у натурі житлових приміщень у цьому будинку не можуть бути задоволені

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 15 вересня 2021 року у справі № 653/1881/16-ц (провадження № 61-19384св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99786191>

Особа, яка заявляє вимогу про визнання недійсним свідоцтва на знак для товарів і послуг, має діяти добросовісно, не допускати зловживання правом, зокрема й на реєстрацію певного позначення як знаку для товарів та послуг, не з метою індивідуалізації товарів та послуг, а з метою перешкоджання іншому суб'єкту у використанні певного позначення

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 листопада 2021 року у справі № 757/30424/18 (провадження № 61-993св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101240543>

3. Спори, що виникають із сімейних правовідносин

Виручені платником аліментів кошти від продажу нерухомого майна не є видом заробітку (доходу), з якого можуть стягуватися аліментні платежі, а є грошовим еквівалентом вартості майна, що належало йому до продажу

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 25 січня 2021 року у справі № 758/10761/13-ц (провадження № 61-19815сво19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94666367>

Самі лише факти передачі однією із сторін спору грошових коштів для придбання спірного будинку, купівлі будівельних матеріалів не свідчать про наявність сімейних стосунків між сторонами спору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 234/10465/17 (провадження № 61-8281св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94328558>

Проживання батьків за однією адресою не є підставою для відмови у задоволенні позову про визначення місця проживання дитини (дітей) разом з одним із них

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 березня 2021 року у справі № 288/39/20 (провадження № 61-17698св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95654142>

Рівність прав батьків щодо дитини є похідною від прав та інтересів самої дитини на гармонійний розвиток та належне виховання, тому під час вирішення спору про визначення місця проживання дитини, у першу чергу повинні бути визначені та враховані інтереси дитини, виходячи із об'єктивних обставин спору, а потім – права батьків

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 березня 2021 року у справі № 542/1428/18 (провадження № 61-18612св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/959074869>

Відмова матері від дитини у пологовому будинку, невиконання обов'язку по її утриманню є підставою для стягнення аліментів на користь дитини, а також і відшкодування завданої їй моральної шкоди

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 квітня 2021 року у справі № 2-3897/10 (провадження № 61-6791св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96498387>

Стягнення аліментів на утримання дитини, яка продовжує навчання, є одним із способів захисту інтересів дитини, забезпечення одержання нею коштів, необхідних для її життєдіяльності, оскільки на період навчання вона не має самостійного заробітку та потребує матеріальної допомоги з боку батьків, які зобов'язані утримувати своїх повнолітніх дітей, що продовжують навчатися, до досягнення ними двадцяти трьох років

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 квітня 2021 року у справі № 308/4214/18 (провадження № 61-16005св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96281790>

У разі доведення відсутності кровного споріднення між особою, яка записана батьком, та дитиною суд постановляє рішення про виключення відомостей про особу як батька дитини з актового запису про її народження, в іншому випадку відмовляє в задоволенні позову

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 06 квітня 2021 року у справі № 676/1200/20 (провадження № 61-588св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96106109>

Факт народження у платника аліментів дитини у іншому шлюбі, без належних та допустимих доказів погіршення його матеріального стану, не є безумовною підставою для зменшення розміру аліментів

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 травня 2021 року у справі № 715/2073/20 (провадження № 61- 1031св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97352493>

Правовідносини, в яких позивач просить припинити своє право на частку в майні з отриманням компенсації на свою користь, а не право власності відповідача у спільному майні з виплатою компенсації, є відмінними за своєю природою від статті 365 ЦК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 09 червня 2021 року у справі № 760/789/19 (провадження № 61-16632св20) можна ознайомитись за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771554>

Проживання дитини упродовж тривалого часу у новій сім'ї, створеній її батьком чи матір'ю, відсутність побачень дитини з тим із батьків, з ким не проживає, не є підставами для позбавлення останнього батьківських прав, оскільки це є крайнім заходом впливу, необхідність застосування якого потрібно довести

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 червня 2021 року у справі № 466/9380/17 (провадження № 61-2175св20) можна ознайомитись за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771761>

Виключення запису про батьківство є обставиною, що має істотне значення у розумінні частини другої статті 197 СК України, і, відповідно, є підставою для звільнення особи від сплати заборгованості за аліментами, яка утворилась за період, коли така особа була записана батьком дітей

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 липня 2021 року у справі № 477/1165/20 (провадження № 61- 19171св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98482911>

Визначення місця проживання дітей із батьком, з яким вони безперервно проживали тривалий період в оточенні інших рідних їм людей, забезпечує їх розвиток у безпечному, спокійному і стійкому середовищі та не впливає на взаємини дітей із матір'ю, оскільки не позбавляє її прав і не звільняє від виконання батьківських обов'язків

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 липня 2021 року у справі № 404/3499/17 (провадження № 61- 9074св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98548332>

Під час вирішення питання щодо внесення змін до актового запису про народження дитини і включення до нього відомостей про особу, яка за життя не змогла реалізувати свій намір про визнання батьківства у зв'язку із загибеллю до народження дитини, суд має враховувати право дитини знати свого батька та мати можливість реалізувати спадкові права

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 липня 2021 року у справі № 336/1357/16-ц (провадження № 61- 1452св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98646234>

Об'єкт незавершеного будівництва, який зведено за час шлюбу і будівництво якого фактично закінчено, а сам об'єкт експлуатується за своїм функціональним призначенням, може бути визнаний об'єктом права спільної сумісної власності подружжя

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 серпня 2021 року у справі № 359/3859/17 (провадження № 61-437св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99088227>

Сам факт перебування у фактичних шлюбних відносинах без установаження ведення спільного господарства, побуту та бюджету не є підставою для визнання права власності на половину майна за кожною зі сторін. Лише у разі встановлення зазначених вище фактів положення частини першої статті 17 Закону України «Про власність», чинного на момент виникнення правовідносин, вважається правильно застосованим

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 серпня 2021 року у справі № 438/1673/13-ц (провадження № 61- 17441св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98971394>

Бажання дитини, яка досягла 10-річного віку, та її думка має бути заслухана і враховуватися судами під час вирішення питання про визначення її місця проживання

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 серпня 2021 року у справі № 303/3102/19 (провадження № 61- 13918св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99250657>

При встановленні юридичного статусу майна (особисте чи спільне) визначальним є те, коли мали місце факт і дата набуття (створення) такого майна, а не факт реєстрації прав на нього, що може мати місце після розірвання шлюбу

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 серпня 2021 року у справі № 355/1060/16 (провадження № 61- 809св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99277760>

Належне виконання батьком (матір'ю) батьківських обов'язків щодо малолітньої дитини саме по собі не є безумовною підставою для визначення місця проживання дитини саме з ним (нею)

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 вересня 2021 року у справі № 607/25451/19 (провадження № 61- 5840св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99556264>

Лише факт заперечення проти позову про позбавлення батьківських прав не свідчить про інтерес до дитини та реальне бажання змінити поведінку на краще, а позбавлення батьківських прав не тягне невідворотних наслідків, оскільки не позбавляє особу спілкуватися з дитиною, бачитися з нею, звернутися до суду з позовом про поновлення батьківських прав

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 вересня 2021 року у справі № 459/3411/18 (провадження № 61-9303св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100109035>

У справі за позовом одного з батьків про визначення способів участі у вихованні дитини та спілкуванні належним відповідачем є інший з батьків, а не орган опіки та піклування

Детальніше з тестом постанови Верховного Суду від 15 вересня 2021 року у справі № 757/39693/20 (провадження № 61-13261св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99714054>

Лише негативна поведінка усиновленої дитини, конфлікти між нею та усиновлювачами, обумовлені особливостями перехідного віку дитини, не можуть бути підставами для скасування усиновлення цієї дитини

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 жовтня 2021 року у справі № 204/586/20 (провадження № 61- 8871св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100816859>

Зміна ставлення однієї зі сторін до наслідків укладеного договору про поділ майна подружжя не свідчить про наявність помилки на момент його укладення і не є підставою для визнання договору про поділ майна подружжя недійсним

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 листопада 2021 року у справі № 661/1093/20 (провадження № 61-11263св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101240473>

Шлюб за своєю природою не є правочином, тому до вимог про визнання недійсним шлюбу положення ЦК України про правочини не застосовуються. Не застосовуються до таких вимог також положення ЦК України про позовну давність, оскільки вимоги, що впливають зі сімейних правовідносин, виключені зі сфери дії позовної давності

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 грудня 2021 року у справі № 761/16077/19 (провадження № 61-17134св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102010360>

Лише показання свідків та спільні фотографії не можуть бути підставою для встановлення факту спільного проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без реєстрації шлюбу

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 грудня 2021 року у справі № 531/295/19 (провадження № 61-3071св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101873317>

4. Спори, що виникають із спадкових правовідносин

Чинне законодавство не вимагає, щоб за спадковим договором одна сторона (набувач) у всіх випадках зобов'язувалася виконувати розпорядження другої сторони (відчужувача) лише особисто. Порядок виконання обов'язків набувача за спадковим договором (особисте чи неособисте виконання) визначається сторонами такого договору, а не законом

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 524/354/19 (провадження № 61-15048св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94328476>

Наявність технічних помилок (описок) у заповіті не свідчить про порушення його форми та/або порядку посвідчення, а тому не є підставою для визнання заповіту недійсним, якщо волевиявлення заповідача було вільним і відповідало його волі

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 січня 2021 року у справі № 397/1396/19 (провадження № 61-14040св20) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94151238>

Земельна ділянка може бути поділена в натурі між усіма спадкоємцями у частках, які їм належать, проте у разі відсутності технічної можливості такого поділу та вільного користування своєю частиною земельної ділянки, з урахуванням встановлених конкретних обставин, може порушуватися питання між спадкоємцями земельної ділянки щодо грошової компенсації їх спадкових частин

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 січня 2021 року у справі № 607/9865/16-ц (провадження № 61-4435св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94129934>

Сумнів щодо збереження спроможності заповідача усвідомлювати значення своїх дій та керувати ними сам по собі не є підставою для визнання складеного у такому стані заповіту недійсним відповідно до частини першої статті 225 ЦК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 лютого 2021 року у справі № 727/9908/17-ц (провадження № 61-13574св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95042185> 15

Спадкоємець боржника, якому невідомо про існування вимог кредитора спадкодавця, не може бути позбавлений успадкованого майна в позасудовому порядку без будь-якого повідомлення чи попереднього пред'явлення претензії

кредитором, оскільки це є порушенням права власності, гарантованого статтею 41 Конституції України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 лютого 2021 року у справі № 278/3367/19-ц (провадження № 61-13586св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94803271>

Якщо при складанні заповіту дотримана його форма, що виражає вільне волевиявлення заповідача, а допущені недоліки є несуттєвими, це не свідчить про нікчемність заповіту

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 березня 2021 року у справі № 692/1164/18 (провадження № 61-14767св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95848781>

Положення частини четвертої статті 1254 ЦК України щодо відновлення дії попереднього заповіту є виключенням із загального правила про наслідки недійсності правочину і не регулює правові наслідки нікчемності заповіту. Вчинення наступного нікчемного заповіту не може скасовувати попередній заповіт

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 березня 2021 року у справі № 473/1878/19 (провадження № 61-20469сво19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95904937>

Факт проживання спадкоємця за межами території України сам по собі не свідчить про наявність об'єктивних, непереборних перешкод для звернення до нотаріальної контори із заявою про прийняття спадщини

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 квітня 2021 року у справі № 589/1863/13-ц (провадження № 61-15016св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96243588>

Якщо виникнення права на спадкування залежить від доведення певних фактів, особа може звернутися до суду із заявою про встановлення цих фактів, яка у разі відсутності спору про право розглядається в порядку окремого провадження

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 квітня 2021 року у справі № 205/2102/19-ц (провадження № 61-872св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96309986>

Та обставина, що відчужувача за спадковим договором відвідував соціальний працівник, сама по собі не дає підстав для висновку про невиконання набувачем майна умов спадкового договору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 квітня 2021 року у справі № 280/1380/17 (провадження № 61-2069св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96243502>

Сама лише реєстрація місця проживання особи разом зі спадкодавцем на час відкриття спадщини відповідно до частини третьої статті 1268 ЦК України не свідчить про своєчасність прийняття спадщини

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 травня 2021 року у справі № 937/10434/19-ц (провадження № 61-3620св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97034685>

Визначаючи, чи є особа з інвалідністю з дитинства такою, що має право на обов'язкову частку у спадковому майні, необхідно враховувати не лише факт установлення інвалідності, а й момент її набуття цією особою, а саме з дитинства (тобто до досягнення 18-річного віку)

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 травня 2021 року у справі № 159/4322/14-ц (провадження № 61-12870св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97429139>

Якщо спадщина відкрилася, проте не була ніким зі спадкоємців прийнята до 01 липня 2003 року, то підлягають застосуванню положення частини першої статті 555 ЦК УРСР, якщо після 01 липня 2003 року – положення статті 1277 ЦК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 травня 2021 року у справі № 671/22/19 (провадження № 61-9511сво19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97174867>

Перехід права на прийняття спадщини за спадковою трансмісією у розумінні статті 1276 ЦК України є можливим у межах строків для прийняття спадщини та не передбачає перехід права на подання позову про визначення додаткового строку для прийняття спадщини

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 червня 2021 року у справі № 155/1584/18 (провадження № 61-10364св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97495454>

Законодавство не передбачає визначення судом частки співвласника у праві спільної власності на нерухоме майно за померлим, оскільки у такому разі суд вирішуватиме питання про права особи, яка не має цивільної процесуальної правоздатності та дієздатності

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 липня 2021 року у справі № 346/5216/18 (провадження № 61-3050св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98646390>

Опублікування нотаріусом оголошення у пресі про відкриття спадщини без зазначення особи спадкоємця за заповітом (особливо коли такий спадкоємець

не обізнаний про існування заповіту, оскільки не є родичем спадкодавця і не проживав з останнім) не може вважатись належним повідомленням або викликом спадкоємця до нотаріуса і є підставою для визначення додаткового строку для подання ним заяви про прийняття спадщини

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 липня 2021 року у справі № 405/7058/19 (провадження № 61-18000св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98705102>

Виконання вимоги кредитора щодо погашення заборгованості, яку мав спадкодавець, здійснюється виключно у межах вартості отриманого у спадщину майна та не повинно зумовити погіршення майнового стану спадкоємця

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 жовтня 2021 року у справі № 552/4892/19 (провадження № 61-16824св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100816970>

Зміна думки щодо відмови від спадщини у зв'язку з невиконанням певних домовленостей у подальшому особою, на користь якої здійснена така відмова, не може бути достатньою підставою для визнання заяви про відмову від спадщини недійсною відповідно до положень статті 230 ЦК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 листопада 2021 року у справі № 303/2113/19 (провадження № 61-16909св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101179692>

Несвоєчасне здійснення державної реєстрації посвідченого заповіту в Спадковому реєстрі не зумовлює його нікчемність та не є підставою для визнання заповіту недійсним

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 листопада 2021 року у справі № 755/8776/18 (провадження № 61-4841св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101240485>

Особливий правовий режим на тимчасово окупованій території України та необхідність встановлення факту смерті, отримання свідоцтва про смерть спадкодавця на підконтрольній території України, є поважною причиною пропуску спадкоємцем шестимісячного строку для прийняття спадщини

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 листопада 2021 року у справі № 418/3478/19 (провадження № 61-3528св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101519529>

Поважною причиною пропуску строку для подання заяви про прийняття спадщини є реєстрація смерті спадкодавця як смерті невідомої особи

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 грудня 2021 року у справі № 645/7452/19 (провадження № 61-18885св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102149427>

5. Спори, що виникають із трудових правовідносин

При зверненні до суду із позовом про зобов'язання із працевлаштування вагітної жінки діє загальний тримісячний строк з дня, коли працівниця дізналася або повинна була дізнатися про порушення свого права. Початок перебігу строку звернення до суду починається з наступного дня після спливу строку, передбаченого для виконання роботодавцем обов'язку із працевлаштування працівниці та виплати їй середньої заробітної плати упродовж трьох місяців з дня закінчення трудового договору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 лютого 2021 року у справі № 682/2782/18 (провадження № 61-17946св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94803225>

Гарантії, передбачені статтею 119 КЗпП України, зокрема щодо збереження середньої заробітної плати, не поширюються на випадки перебування працівника, який не був призваним на військову службу в особливий період та знаходився у місцях незаконного позбавлення волі на тимчасово окупованих територіях України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 лютого 2021 року у справі № 229/2246/18 (провадження № 61-21251св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94905043>

Неналежне оформлення листка тимчасової непрацездатності саме по собі не може свідчити про неповажність причин відсутності працівника на роботі та не є підставою для його подальшого звільнення на підставі пункту 4 частини першої статті 40 КЗпП України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 лютого 2021 року у справі № 758/2641/17 (провадження № 61-19198св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94938539>

Відсутність у законодавстві положень, які регулюють питання правонаступництва у разі ліквідації підприємства державної форми власності при вирішенні трудових спорів, не пов'язаних з поновленням на роботі, не звільняє державу, в особі її органів, від необхідності забезпечити завершення вирішення такого спору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 лютого 2021 року у справі № 758/10554/16-ц (провадження № 61-17489св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95344912>

Працівник не може бути позбавлений виробничої премії у зв'язку з неналежним виконанням ним своїх посадових обов'язків відповідно до посадової інструкції, з якою роботодавець у порушення вимог статті 29 КЗпП України його не ознайомив

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 лютого 2021 року у справі № 264/4512/18 (провадження № 61- 852св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95177227>

Середній заробіток за час затримки виконання судового рішення про поновлення на роботі незаконно звільненого працівника за своєю правовою природою не є основною чи додатковою заробітною платою, а також не є заохочувальною чи компенсаційною виплатою, тому строк пред'явлення до суду позовних вимог про стягнення такого заробітку обмежується трьома місяцями з дня, коли працівник дізнався або повинен був дізнатися про порушення свого права, тобто з часу видачі наказу про поновлення на роботі

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 квітня 2021 року у справі № 461/1303/19 (провадження № 61-17899св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96501675>

Погіршення стану здоров'я, наявність транспортних обмежень на період карантину, відсутність реального забезпечення дистанційною (надомною) роботою свідчать про поважність причин звільнення за частиною першою статті 38 КЗпП України у визначений працівником строк

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 квітня 2021 року у справі № 569/9738/20 (провадження № 61-914св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96501499>

Термін дії строкового трудового договору може визначатися не лише конкретним строком, а й настанням певної події (наприклад, повернення на роботу працівника з відпустки для догляду за дитиною)

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 квітня 2021 року у справі № 266/3163/16-ц (провадження № 61-15154св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96668987>

Офіційні відомості Пенсійного фонду України щодо розміру заробітної плати за формою ОК-5 стосовно працівника підтверджують лише його страховий стаж та не можуть бути прийняті судом як належні докази щодо розміру заробітної плати та розміру заборгованості по ній

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 травня 2021 року у справі № 242/3051/18 (провадження № 61-1021св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97429020>

Відсутність працівника на роботі у зв'язку з самовільним використанням ним права на профспілкове навчання без оформлення додаткової відпустки для участі у такому навчанні є прогулом, а отже, може бути підставою для розірвання трудового договору за пунктом 4 статті 40 КЗпП України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 липня 2021 року у справі № 661/4981/19 (провадження № 61-18107св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98368232>

Дострокове припинення дії трудового договору (контракту) з ініціативи працівника має наслідком його обов'язок щодо сплати роботодавцю грошового відшкодування, якщо це обумовлено та погоджено сторонами договору. Зазначене грошове відшкодування не є штрафом у розумінні статті 549 ЦК України, а є збитками, яких роботодавець зазнав у зв'язку із достроковим розірванням трудового договору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 липня 2021 року у справі № 127/26268/18 (провадження № 61-3377св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98391577>

Статтею 46 КЗпП України не передбачено такої підстави відсторонення працівника від роботи як проведення службового розслідування щодо факту його причетності до організації нападу на іншого працівника. Зазначення у локальних актах підприємства додаткових підстав для відсторонення працівника від роботи не є підставою для їх застосування

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 серпня 2021 року у справі № 755/3373/19 (провадження № 61- 6985св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98947785>

Зміна трудової функції, характеру роботи та функціональних обов'язків працівника є переведенням, а не переміщенням, а отже, допускається за його згодою з урахуванням положень статті 32 КЗпП України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 серпня 2021 року у справі № 607/14453/20 (провадження № 61-10296св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99173870>

До колективних трудових спорів застосовується примирно-третейський порядок вирішення, правовий механізм якого визначено у Законі України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 вересня 2021 року у справі № 213/5101/19 (провадження № 61- 18946св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99575078>

Встановлена законодавством можливість ліквідації державної установи (організації) з одночасним створенням іншої, яка буде її правонаступником, передбачає, зокрема, зобов'язання роботодавця (держави) з працевлаштування працівників ліквідованої установи

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 вересня 2021 року у справі № 302/207/20 (провадження № 61-9303св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100109050>

Винагорода (премія) виплачується працівникові виключно за рішенням керівника, тому не є обов'язковою. Прийняття керівником підприємства на основі положення і в межах своєї компетенції рішення про зменшення розміру премій, позбавлення працівників премій повністю або частково не можна кваліфікувати як погіршення умов оплати праці

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 жовтня 2021 року у справі № 201/532/20 (провадження № 61- 10845св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100292269>

Заява педагогічного працівника пенсійного віку про надання відпустки свідчить про його намір та згоду на продовження трудових відносин на умовах строкового трудового договору (контракту), а отже, не може бути підставою для звільнення такого працівника за пунктом 9 частини першої статті 36 КЗпП України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 жовтня 2021 року у справі № 159/3893/20 (провадження № 61-4041св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100428436>

Бездіяльність лісничого (керівника структурного підрозділу), що полягає у нездійсненні заходів із охорони диких звірів і птахів та боротьби з браконьєрством, неповідомленні працівників природоохоронних і правоохоронних органів про виявлення мертвих тварин, занесених до Червоної книги України, є одноразовим грубим порушенням його трудових обов'язків і підставою для звільнення відповідно до пункту 1 частини першої статті 41 КЗпП України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 06 жовтня 2021 року у справі № 305/1001/18 (провадження № 61-3286св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100214643>

Обмеження роботи обладнання, зниження рентабельності виробництва та наявність дебіторської заборгованості не є підставами для оголошення на підприємстві простою відповідно до положень статті 34 КЗпП України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 листопада 2021 року у справі № 464/1320/20 (провадження № 61-11379св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101064390>

Лише використання неналежного порядку захисту трудових прав (звернення до відповідних органів щодо перевірки дотримання роботодавцем законодавства про працю) не може бути підставою для поновлення пропущеного строку звернення до суду

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 листопада 2021 року у справі № 673/723/20 (провадження № 61-11001св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101064316>

Недобросовісна поведінка працівника, що полягає в ухиленні від отримання трудової книжки та копії наказу про звільнення, має враховуватися судом при вирішенні питання щодо дотримання строків звернення до суду для захисту трудових прав

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 листопада 2021 року у справі № 387/326/20 (провадження № 61-2166св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100992816>

Відсутність у заяві про звільнення конкретної дати звільнення свідчить про відсутність волевиявлення працівника на припинення трудового договору за взаємною угодою сторін

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 грудня 2021 року у справі № 591/1375/19 (провадження № 61-13478св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101829790>

6. Спори, що виникають із земельних правовідносин

Саме лише бажання орендодавця самостійно обробляти належну йому земельну ділянку не є окремою підставою, визначеною законом або договором, для розірвання договору оренди землі

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 березня 2021 року у справі № 198/1022/19 (провадження № 61-13256св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95654245>

Непідписання суміжним власником та/або землекористувачем акта погодження меж земельної ділянки саме по собі не є підставою для визнання недійсним державного акта на право власності на земельну ділянку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 березня 2021 року у справі № 709/809/17 (провадження № 61-19476св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95344587>

Підставою для розірвання договору оренди землі є настання події, передбаченої умовами договору, зокрема зміни директора підприємства-орендаря

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 червня 2021 року у справі № 375/278/20 (провадження № 61- 3449св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97926382>

Сам по собі факт наявності в матеріалах справи актів з визначенням розміру збитків не дає підстав для висновку про доведеність позивачами завданих їм збитків (упущеної вигоди) та їх розміру, причинного зв'язку між протиправною поведінкою відповідача та збитками

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 липня 2021 року у справі № 394/710/17 (провадження № 61- 6814св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98454271>

Незазначення у договорі оренди земельної ділянки чіткого відсоткового розміру орендної плати та грошової оцінки самої земельної ділянки, як істотних умов цього договору, є підставою для визнання його недійсним

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 жовтня 2021 року у справі № 282/422/20 (провадження № 61-15203св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100816846>

Під час вирішення спору про усунення перешкод у користуванні земельною ділянкою шляхом зобов'язання особи знести самочинно збудовані приміщення за позовом міської ради не достатньо встановити незаконність вибуття цієї ділянки від власника, а й необхідно з'ясувати: чи переслідує таке втручання власника земельної ділянки легітимну мету; чи є такий захід із втручання у право особи пропорційним визначеній меті; чи не становитиме для особи задоволення вимоги про знесення самочинної забудови на чужій земельній ділянці такого індивідуального тягаря, який є надмірним

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 жовтня 2021 року у справі № 202/7377/16-ц (провадження № 61- 20139св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100704352>

7. Спори, що виникають із виконання чи невиконання договірних/недоговірних зобов'язань

Фіктивний правочин є оспорюваним, а не нікчемним, і визнається недійсним на підставі судового рішення

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 січня 2021 року у справі № 712/7975/17 (провадження № 61- 42114св18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94296882>

Неефективним способом захисту порушеного права кредитора є вимога про визнання недійсною довіреності щодо укладення правочину, вчиненого на шкоду

кредитору, в результаті якого відбувається унеможливлення звернення стягнення на майно боржника чи зменшення обсягу майна, оскільки це не поновлює порушене право

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 лютого 2021 року у справі № 757/33392/16 (провадження № 61-10541св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95213197>

Законодавчо передбачені способи захисту цивільних прав не повинні використовуватися учасниками цивільного обороту для уникнення сплати боргу (коштів, збитків, шкоди) або виконання судового рішення про стягнення боргу (коштів, збитків, шкоди), що набрало законної сили

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 лютого 2021 року у справі № 754/5841/17 (провадження № 61-17966св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94938438>

Наявність підстав для визнання договору недійсним має встановлюватися судом на момент його укладення, а не в результаті невиконання чи неналежного виконання зобов'язань, що виникли на підставі укладеного договору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 березня 2021 року у справі № 201/8412/18 (провадження № 61-803св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95532900>

Саме банк як заставодержатель, має нести ризик несвоєчасного внесення відомостей про обтяження автомобіля до реєстру обтяжень

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 квітня 2021 року у справі № 200/17569/18 (провадження № 61-636св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96179451>

Недопустимим є встановлення неустойки (штрафу чи пені) за правомірну відмову від виконання зобов'язання або односторонню відмову від договору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 квітня 2021 року у справі № 552/6997/19 (провадження № 61-1280св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96484121>

Особа, яка має боргову розписку без зазначення в ній даних про позикодавця, вважається позикодавцем при відсутності належних і допустимих доказів, що спростовують зміст боргового документа, або наявності доказів неправомірного заволодіння ним. Наявність оригіналу боргової розписки у позикодавця свідчить, що зобов'язання за договором позики не виконане

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 травня 2021 року у справі № 128/891/20-ц (провадження № 61-4560св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97077647>

До обставин, які дозволяють кваліфікувати договори купівлі-продажу транспортних засобів як фраздаторні, належать: момент вчинення договорів; контрагент, з яким боржник вчинив оспорювані договори; ціна; боржник, який діє очевидно недобросовісно та зловживає правами

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 травня 2021 року у справі № 693/624/19 (провадження № 61-6420св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97103755>

Відповідальність туроператора настає у разі встановлення факту незабезпечення або несвоєчасного забезпечення туристів обумовленими договором послугами. У правовідносинах, пов'язаних з перевезеннями, туроператор виступає посередником між туристом та перевізником, а компенсаційні виплати за скасування рейсів можуть бути здійснені лише перевізником за наявності обставин, що зумовили зміни у розкладі перевезень

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 травня 2021 року у справі № 335/6791/18 (провадження № 61-14735св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97103774>

Дія норми частини п'ятої статті 10 Закону України «Про захист прав споживачів» (щодо стягнення пені) не застосовується до правовідносин, що виникли у зв'язку зі сплатою членами кооперативу пайових внесків відповідно до договору та статуту кооперативу

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 травня 2021 року у справі № 569/15105/19 (провадження № 61-11124св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97103772>

Договір про послуги з будівництва житла, укладений між будівельною компанією (виробником) і споживачем (замовником будівництва), є змішаним, містить елементи також договору підряду, тому до спірних правовідносин підлягають застосуванню норми частини п'ятої статті 10 Закону України «Про захист прав споживачів» щодо стягнення пені

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 травня 2021 року у справі № 607/1569/19 (провадження № 61- 5516св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97076922>

Законодавством не передбачено обмежень при реалізації права власника на розпорядження майном залежно від того, чи мають право на користування ним

інші особи, зокрема малолітні, якщо власник не є їх батьком (матір'ю) або ж особою, яка замінює останніх

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 червня 2021 року у справі № 607/8145/18 (провадження № 61- 6249св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97565680>

Після початку процедури ліквідації банку розміщені на рахунках кошти у вигляді банківських вкладів не підлягають стягненню в інший спосіб, ніж це передбачено положеннями Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Також ці кошти не є збитками у розумінні статті 22 ЦК України, а тому відсутні підстави для стягнення зазначеної суми у порядку, встановленому статтею 1173 ЦК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 серпня 2021 року у справі № 757/4166/19-ц (провадження № 61- 3547св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99037746>

Сам лише факт сплати набувачем грошових коштів щомісячно на утримання відчужувача майна не може вважатися належним виконанням умов договору довічного утримання і є підставою для його розірвання, якщо умовами такого договору передбачено як майнове утримання відчужувача, так і здійснення догляду за ним

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 серпня 2021 року у справі № 645/3284/19 (провадження № 61- 15301св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99088261>

Переривання перебігу позовної давності за основним зобов'язанням не перериває перебігу позовної давності за іншим обов'язком, зокрема забезпечувальним

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 серпня 2021 року у справі № 201/15310/16 (провадження № 61-547св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99250652>

Якщо договором найму (оренди) покладено на наймача обов'язок укладання договору страхування орендованого приміщення, але не передбачено жодних правових наслідків невиконання цього обов'язку, ризик випадкового знищення або пошкодження предмета найму третіми особами несе наймодавець (власник майна)

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 вересня 2021 року в справі № 207/3254/18 (провадження № 61-2259св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100644122>

Конфліктна ситуація між батьками учня та вчителем, що стала причиною погіршення стану здоров'я та, як наслідок, смерті останнього, може розцінюватися як нещасний випадок, пов'язаний із виробництвом

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 06 жовтня 2021 року у справі № 766/9872/20 (провадження № 61- 9897св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100141677>

Обсяг відповідальності страхувальника обмежений різницею між фактичним розміром завданої шкоди і сумою страхового відшкодування, яка підлягала визначенню відповідно до положень Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», тобто розміром оціненої шкоди, заподіяної внаслідок ДТП життю, здоров'ю, майну третьої особи, а не визначеної за домовленістю між потерпілим та страховиком

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 06 жовтня 2021 року у справі № 362/3043/18 (провадження № 61- 13063св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100613901>

Відсутність у національному законодавстві України спеціального закону щодо виплати компенсації від держави власникові за шкоду, заподіяну об'єкту житлової нерухомості під час проведення антитерористичної операції, не звільняє державу від позитивного обов'язку відновити порушене право, встановлене статтею 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 жовтня 2021 року у справі № 757/18055/18 (провадження № 61-15453св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100109053>

Якщо договір оренди є нікчемним, з орендаря можна стягнути кошти за користування безпідставно набутим майном

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 грудня 2021 року у справі № 759/9443/17 (провадження № 61-11386св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101913114>

Релігійні норми, на підставі яких у позикодавця сформувалося переконання щодо можливості задовольнити вимогу про стягнення з боржника заборгованості за договором позики протягом семи років, не можуть бути підставою для поновлення строку позовної давності, оскільки вони не є джерелом права, яке застосовується судом при розгляді справи

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 грудня 2021 року у справі №757/64089/18 (провадження № 61-8999св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101583983>

Необізнаність особи про неможливість відчуження спірного автомобіля з огляду на його перебування в заставі не є підставою для заперечення можливості кредитора (заставодержателя) реалізувати право на погашення кредитної заборгованості за рахунок заставного майна

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 грудня 2021 року у справі № 587/2383/19 (провадження № 61-12380св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101634459>

8. Спори, що виникають із загальних положень про договір (правочин)

Будь-який договір, передбачений Цивільним та Господарським кодексами України, може мати електронну форму і необов'язково повинен бути створений у вигляді окремого електронного документа, допускається і спрощена форма. Важливо, щоб електронний договір містив усі істотні умови для відповідного виду договору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 січня 2021 року у справі № 524/5556/19 (провадження № 61-16243св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94102130>

Укладаючи договір, у якому містяться елементи різних договорів (змішаний договір), до відносин сторін у такому договорі застосовуються відповідні положення актів цивільного законодавства про договори, елементи яких містяться у змішаному договорі, якщо інше не встановлено договором або не впливає із суті змішаного договору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 березня 2021 року у справі № 199/1917/19 (провадження № 61-16444св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95532980>

Для визнання правочину фіктивним необхідно встановити наявність умислу всіх сторін правочину. Судам необхідно враховувати, що саме по собі невиконання правочину сторонами не означає, що укладено фіктивний правочин. Якщо сторони не вчинили жодних дій на виконання такого правочину, суд ухвалює рішення про визнання правочину недійсним без застосування будь-яких наслідків. У разі якщо на виконання правочину було передано майно, такий правочин не може бути кваліфікований як фіктивний

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № 201/2832/19 (провадження № 61-14079св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96006082>

Невиконання встановлених договором обов'язків може відбуватися при відмові від договору в односторонньому порядку у випадках, передбачених договором або законом

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 вересня 2021 року у справі № 727/898/19 (провадження № 61- 7157св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99522004>

На підставі чинного на час вступу особи до ВНЗ законодавства про освіту, яке передбачало обов'язок відпрацювати за направленням, заклад освіти, у разі відмови такого відпрацювання у встановлений умовами угоди строк, може стягнути з неї всі витрати на освіту, зокрема і виплати академічної стипендії

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 вересня 2021 року у справі № 607/11542/16-ц (провадження № 61-29436сво18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99861090>

Факт визнання виконавчого напису (на підставі якого у виконавчому провадженні було здійснено стягнення грошових коштів з боржника) таким, що не підлягає виконанню, є підставою для повернення коштів відповідно до статті 1212 ЦК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 вересня 2021 року у справі № 201/6498/20 (провадження № 61- 88св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99648103>

У разі ненадання іпотекодержателем згоди на поновлення договору оренди, укладеного попереднім власником, поновлення такого договору є нікчемним та не створює жодних юридичних наслідків

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 06 жовтня 2021 року у справі № 263/11275/18 (провадження № 61-2979св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100352102>

Якщо предмет іпотеки – квартира зазнає реконструкції (шляхом об'єднання двох квартир), то іпотека поширюється на все реконструйоване (об'єднане) майно незалежно від того, чи були внесені зміни до договору іпотеки у зв'язку з такою реконструкцією

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 жовтня 2021 року у справі № 686/28888/19 (провадження № 61-1215св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100109085>

Укладення обдаровуваним фіктивного договору дарування, яким було відчужено подаровану річ, свідчить про збереженість дарунка та є підставою для його повернення в натурі відповідно до частини першої статті 727 ЦК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 листопада 2021 року у справі № 539/1509/20 (провадження № 61-6771св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101404646>

9. Спори, що виникають із питань щодо відшкодування шкоди

Наявність певних недоліків у процесуальній діяльності слідчого та прокурора не може свідчити про незаконність їх діяльності як такої й, відповідно, не може бути підставою для безумовного відшкодування моральної або матеріальної шкоди

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 січня 2021 року у справі № 686/27885/19 (провадження № 61-8240св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94489907>

Відповідальність за завдану майнову шкоду внаслідок залиття квартир з причини неналежного стану даху будинку несе особа, яка є балансоутримувачем житлового будинку та виконавцем послуг з утримання будинку і прибудинкової території

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 грудня 2020 року у справі № 666/213/16-ц (провадження № 61-176св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93879687>

За умови належним чином виконаного зобов'язання про компенсацію моральної шкоди у вигляді сплати боржником суми відшкодування, наявності рішення суду, на підставі якого визначено розмір і спосіб такої компенсації моральної шкоди, яке не скасовано і не змінено, між сторонами у справі не виникло кондиційне зобов'язання та підстави для застосування до відносин сторін норм глави 83 ЦК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 березня 2021 року у справі № 180/1735/16-ц (провадження № 61-18013сво18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95532945>

Майбутній страхувальник повинен надати інформацію, яку він знає або повинен знати щодо застрахованого об'єкта («розумне повідомлення про ризик»). Переддоговірний обов'язок страхувальника надати страховику достовірні відомості про об'єкти страхування і фактори ризику є проявом найвищої добросовісності (доктрина «uberrima fides»)

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 березня 2021 року у справі № 753/731/16 (провадження № 61-25171св18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/9550234728>

Необхідною умовою для покладення на страхову компанію обов'язку з відшкодування шкоди, пов'язаної із стійкою втратою працездатності потерпілим внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, є одержання ним офіційних доходів на час настання страхового випадку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 березня 2021 року у справі № 607/3412/18 (провадження № 61-15591св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95682044>

Вирішення питання про наявність правових підстав для компенсації моральної шкоди у разі смерті фізичної особи має здійснюватися на підставі статті 1167 ЦК України. Винні дії загиблого не можуть бути підставою для відмови у задоволенні позову його матері про відшкодування моральної шкоди, завданої смертю особи від нещасного випадку, що стався на виробництві, оскільки такі дії загиблого підлягають врахуванню при визначенні розміру моральної шкоди

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 червня 2021 року у справі № 235/3191/19 (провадження № 61-21511сво19) можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771580>

Самообмова, яка стала наслідком застосування до особи насильства, погрози чи інших незаконних заходів, у разі встановлення таких фактів слідчими органами, прокурором чи судом, не перешкоджає відшкодуванню шкоди, завданої громадянину внаслідок незаконних дій органів досудового слідства та прокуратури

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 липня 2021 року у справі № 459/928/19 (провадження № 61-2091св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98432922>

Невиконання страховиком свого обов'язку щодо подання інформації про укладений договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності до централізованої бази даних не зумовлює його нікчемність

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 липня 2021 року у справі № 759/24061/19 (провадження № 61- 8593св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98765019>

10. Спори про захист честі, гідності та ділової репутації

Інформація про вчинення злочину фізичною особою, поширена за відсутності обвинувального вироку, який набрав законної сили щодо неї, не є оціночним судженням, а є інформацією, яка порушує її особисте немайнове право

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 грудня 2020 року у справі № 484/2781/19-ц (провадження № 61- 13499св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93835718>

У разі спростування поширеної недостовірної інформації, яке не є способом цивільно-правової відповідальності, на засоби масової інформації може бути покладено обов'язок опублікувати спростування

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 лютого 2021 року у справі № 753/338/19 (провадження № 61-16277св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94873667>

Позовна вимога про вилучення інформації щодо особи, яка міститься у відкритому реєстрі національних публічних діячів України і на офіційному інтернет-сайті Верховної Ради України, є неналежним способом захисту у спорах про захист гідності, честі та ділової репутації, оскільки за своєю суттю є цензурою діяльності щодо певної особи

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 липня 2021 року у справі № 757/14418/20-ц (провадження № 61- 4424св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98454238>

11. Спори про захист немайнових прав фізичних осіб

Держава, встановлюючи заборону відвідування навчального закладу дитиною, яка не має профілактичних щеплень, реалізує свій обов'язок щодо забезпечення безпеки життя і здоров'я всіх учасників освітнього процесу, зокрема і самої нещепленої дитини. Право такої дитини на здобуття освіти не порушено, оскільки для неї встановлено альтернативні способи отримання освіти та продовження навчання

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 березня 2021 року у справі № 331/5291/19 (провадження № 61-17335св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95642825>

12. Спори, що виникають із кредитних правовідносин

Сама по собі зміна деяких умов кредитного договору не може вважатися новацією в розумінні статті 604 ЦК України і припиняти первісне зобов'язання сторін за кредитним договором і додаткові зобов'язання, пов'язанні з кредитним договором, якщо такі зміни не призвели до заміни самого кредитного зобов'язання на інше і характер прав та обов'язків учасників, а також порядок виконання зобов'язання залишилися незмінними

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 січня 2021 року у справі № 569/1037/18 (провадження № 61-7910св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94552978>

Факт здійснення операцій за кредитним рахунком власника кредитної картки, які ним не замовлялися та не оформлялися, що завдало йому істотної шкоди у вигляді зарахування додаткової заборгованості, яку він має погашати, та нарахування банком плати у великому розмірі за послугу «Миттева розстрочка» за кредитні кошти, які ним не отримувались, а сама послуга не замовлялась, є підставою для розірвання кредитного договору відповідно до статті 651 ЦК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 05 квітня 2021 року у справі № 336/3989/19 (провадження № 61-13978св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96074891>

Законодавець пов'язує наявність запису у Державному реєстрі обтяжень рухомого майна саме на момент відчуження майна, а не на момент реєстрації права власності на нього

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 09 червня 2021 року у справі № 643/1735/19 (провадження № 61-1526св20) можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97700160>

13. Спори, що виникають у сфері нотаріальної діяльності

Нотаріус відмовляє у вчиненні нотаріальної дії у всіх випадках звернення особи щодо вчинення такої дії, якщо вона внесена до Єдиного реєстру боржників, незалежно від того, чи є особа боржником за основним зобов'язанням чи майновим поручителем

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 червня 2021 року у справі № 757/22958/19-ц (провадження № 61-12026св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97903461>

Неповідомлення боржника про вимогу повернути заборгованість свідчить про недотримання (невиконання) встановленої законом процедури стягнення боргу за нотаріально посвідченим договором позики на підставі виконавчого напису нотаріуса та є самостійною та достатньою підставою для визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 жовтня 2021 року у справі № 554/6777/17-ц (провадження № 61- 17750св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100428462>

14. Справи, що виникають із виконання судових рішень

Належним доказом вжиття усіх передбачених Законом України «Про виконавче провадження» заходів з примусового виконання рішення суду, що свідчить про повноту виконавчих дій, є повне виконання рішення суду. Невиконання рішення суду, яке набрало законної сили, свідчить про неповноту виконавчих дій, що є недопустимим з огляду на положення статті 129-1 Конституції України щодо обов'язковості судових рішень

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 січня 2021 року у справі № 619/562/18 (провадження № 61-39095св18) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94489872>

Зупинення виконання рішення суду першої інстанції, яке підлягає примусовому виконанню, у разі поновлення судом строку на його апеляційне оскарження або прийняття до розгляду апеляційної скарги на таке рішення є виключною компетенцією виконавця

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 січня 2021 року у справі № 466/5766/13-ц (провадження № 61-13912св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94362898>

Факт порушення державним виконавцем порядку надсилання сторонам виконавчого провадження копій процесуальних документів сам по собі не є достатньою підставою, з якою законодавець пов'язує скасування постанови про відкриття виконавчого провадження, проте ненаправлення виконавцем в установленому законом порядку постанови про відкриття виконавчого провадження може бути підставою для визнання неправомірними таких дій (бездіяльності) державного виконавця

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 лютого 2021 року у справі № 756/9582/14-ц (провадження № 61-7463св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95213216>

Дід має право на особисте спілкування з онукою, а той із батьків, з ким проживає дитина, не має права перешкоджати йому спілкуватися з дитиною та брати участь у її вихованні, якщо таке спілкування не перешкоджає нормальному розвитку дитини. Саме збалансування наведених вище прав і гарантій має бути основою для належного виконання рішення суду про участь у спілкуванні дитини з дідом

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 квітня 2021 року у справі № 638/12278/15-ц (провадження № 61-14491сво20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96243593>

Поділ подружжям іпотечного майна після звернення стягнення на таке майно не виключає заміну боржника (залучення іншого з подружжя, частка якого була виділена за рішенням суду) у виконавчому провадженні з виконання рішення суду про звернення стягнення на предмет іпотеки

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 травня 2021 року у справі № 381/979/15-ц (провадження № 61-16117св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97285796>

Відсутність у виконавчому документі окремих відомостей про особу боржника не є безумовною підставою для повернення виконавчих документів без прийняття до виконання

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 квітня 2021 року у справі № 686/3941/19 (провадження № 61-13029св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96669073>

Одночасне зазначення в судовому рішенні про витребування майна та зобов'язання передати його власнику не свідчить про те, що воно має немайновий характер. Виконання такого рішення передбачає вчинення приватним виконавцем дій щодо вилучення майна у боржника та передачу його стягувачу, а не обмежується лише діями виконавця щодо перевірки виконання рішення боржником

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 червня 2021 року у справі № 201/12569/16 (провадження № 61-2627св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98170467>

Розмір усіх відрахувань із заробітної плати та інших доходів боржника не може перевищувати 50 відсотків заробітної плати. Однак таке обмеження розміру не поширюється на відрахування із заробітної плати у разі стягнення аліментів на неповнолітніх дітей та у такому випадку не може перевищувати 70 відсотків

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 червня 2021 року у справі № 161/20072/18 (провадження № 61-13673св19) можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97828938>

15. Справи окремого провадження

Не можливо встановити факт постійного проживання заявника на території України станом на 1991 рік на підставі доказів, які не містять інформації щодо такого проживання саме стосовно особи, яка безпосередньо звернулася із заявою про встановлення такого факту

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 липня 2021 року у справі № 740/4027/20 (провадження № 61- 3965св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98646240>

Сама по собі відсутність відомостей про місце перебування фізичної особи протягом трьох років у місці її постійного проживання, реєстрації не є підставою для оголошення цієї особи померлою

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 липня 2021 року у справі № 390/1443/19-ц (провадження № 61- 6659св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98235631>

16. Питання процесуального права

Сама по собі участь у спорі суб'єкта владних повноважень не дає підстав ототожнювати спір з публічно-правовим та відносити його до справ адміністративної

юрисдикції. Суду необхідно з'ясувати, у зв'язку із чим виник спір та за захистом яких прав особа звернулася до суду. Якщо позов заявлений до суб'єкта владних повноважень, проте не пов'язаний з вимогою вирішити публічно-правовий спір, такий спір підлягає розгляду у порядку цивільного судочинства

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 січня 2021 року у справі № 756/9153/18-ц (провадження № 61-15561св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/9419432129>

Рішення є таким, що прийняте про права, інтереси та (або) обов'язки особи, яка не була залучена до участі у справі, лише тоді, якщо в мотивувальній частині рішення містяться висновки суду про права, інтереси та (або) обов'язки цієї особи, або у резолютивній частині рішення суд прямо вказав про права, інтереси та (або) обов'язки такої особи. Будь-який інший правовий зв'язок між суб'єктом апеляційного оскарження і сторонами спору не може братися до уваги

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 січня 2021 року у справі № 466/5766/13-ц (провадження № 61-13912св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94362899>

Якщо недоліки апеляційної скарги є незначними та можуть бути усунені заявником після продовження строку на усунення недоліків апеляційної скарги, її повернення судом є надмірно формальним

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 січня 2021 року у справі № 490/2254/20 (провадження № 61-14597св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94362756>

Під час розгляду справи про стягнення матеріальної допомоги на оздоровлення позивач звільняється від сплати судового збору в усіх судових інстанціях на підставі пункту 1 частини першої статті 5 Закону України «Про судовий збір», оскільки матеріальна допомога на оздоровлення входить до структури заробітної плати

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 лютого 2021 року у справі № 143/179/19 (провадження № 61-4851св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95382482>

Дія норми частини п'ятої статті 142 ЦПК України щодо компенсації судових витрат у разі закриття провадження поширюється на правовідносини, що виникають у зв'язку з розглядом скарг на дії, рішення, бездіяльність виконавця

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 лютого 2021 року у справі № 308/9100/19-ц (провадження № 61-6095св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95067008>

Тимчасове обмеження права власності або користування кривдника житловим приміщенням з метою забезпечення безпеки постраждалої особи шляхом встановлення судом обмежувального припису є легітимним заходом втручання у права та свободи особи. Під час вирішення питання щодо застосування такого заходу суд на підставі установлених обставин справи та оцінки факторів небезпеки (ризиків) щодо вчинення домашнього насильства має оцінити пропорційність втручання у права і свободи особи-кривдника, враховуючи, що ці заходи пов'язані із протиправною поведінкою останнього

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 лютого 2021 року у справі № 766/13927/20-ц (провадження № 61- 17471св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95066994>

Норма частини другої статті 183 ЦПК України поширюється виключно на заяви (клопотання, заперечення), подані до суду без дотримання вимог частин першої або другої цієї статті, і не регулює порядок подання скарги на бездіяльність (дії) виконавця та посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення

Детальніше з текстом постанов Верховного Суду можна ознайомитися за посиланням: 1) від 27 січня 2021 року у справі № 569/13154/20 (провадження № 61-15520св20) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94525074>

2) від 17 лютого 2021 року у справі № 569/13160/20 (провадження № 61-15478св20) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/9517728931>

3) від 10 березня 2021 року у справі № 766/17333/20-ц (провадження № 61-1124св21) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/9553307437>

Рішення про зміну канонічної належності громади зачіпає права виключно членів цієї релігійної громади

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 лютого 2021 року у справі № 233/3516/18-ц (провадження № 61-4805св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95139335>

Відповідно до статті 23 Закону України «Про іпотеку» до нового власника іпотечного майна переходять всі права та обов'язки іпотекодавця за іпотечним договором, у тому обсязі й на тих умовах, на яких вони належали іпотекодавцю на момент укладення договору про відчуження іпотечного майна, у тому числі права й обов'язки боржника у виконавчому провадженні з примусового виконання рішення суду про звернення стягнення на предмет іпотеки, що є підставою для заміни боржника у виконавчому провадженні

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 березня 2021 року у справі № 201/16014/13-ц (провадження № 61- 9098сво20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95532944>

Суд не наділений повноваженнями вирішувати питання щодо вжиття таких заходів, як забезпечення скарги на дії, рішення виконавця шляхом зупинення реалізації майна, оскільки вирішення питання про зупинення вчинення виконавчих дій належить виключно до компетенції виконавця. При цьому в касаційному порядку підлягає оскарженню ухвала суду першої інстанції, після її перегляду в апеляційному порядку, та судові рішення апеляційного суду, якими вирішено питання щодо забезпечення скарги на дії державного/приватного виконавців, якщо таке клопотання розглянуто судами по суті як забезпечення позову

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 березня 2021 року у справі № 752/26606/18 (провадження № 61-21640сво19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/9531562334>

Ухвала суду першої інстанції про відмову у задоволенні клопотання про зустрічне забезпечення не може бути оскаржена в апеляційному порядку до ухвалення рішення суду по суті спору й окремо від цього рішення. Тобто оскарження такої ухвали в апеляційному порядку можливе одночасно з рішенням суду по суті спору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 березня 2021 року у справі № 439/1347/19 (провадження № 61-17580св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95654290>

Сам по собі факт реєстрації народження дитини на підставі спільної заяви чоловіка та жінки, які не перебувають у шлюбі між собою, не може бути підставою для позбавлення особи, яка вважає себе батьком дитини, його права на звернення до суду за захистом своїх інтересів та не свідчить про відсутність предмету спору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 березня 2021 року у справі № 372/977/19 (провадження № 61-22969св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95213385>

Для заміни сторони у виконавчому провадженні на підставі частини п'ятої статті 15 Закону України «Про виконавче провадження» та статті 442 ЦПК України вибуття кредитора у спірних правовідносинах має відбутися саме на стадії виконавчого провадження. Якщо кредитор у спірних правовідносинах вибув до моменту ухвалення рішення суду по суті спору, то суд відмовляє у задоволенні заяви про заміну сторони у виконавчому провадженні

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № 641/6120/14-ц (провадження № 61-3676св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96071057>

Вирішення питання відстрочки та розстрочки виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу не входить до повноважень суду, визначених главою 3 розділу IX ЦПК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 квітня 2021 року у справі № 824/141/2020(провадження № 61-18453ав20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96179516>

Для встановлення факту постійного проживання на території України при встановленні належності до громадянства України досудове врегулювання спору не є обов'язковим, а відмова у прийнятті і розгляді заяви з підстав відсутності такого врегулювання порушує право особи на судовий захист

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 05 квітня 2021 року у справі № 523/14707/19 (провадження № 61-16116св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96071122>

Дія пункту 3 частини першої статті 257 ЦПК України (щодо залишення позову без розгляду) не поширюється на випадок неявки позивача у підготовче засідання

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 травня 2021 року у справі № 752/21845/19 (провадження № 61-2696св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97103804>

Справа за вимогою немайнового характеру не може розглядатися апеляційним судом у порядку спрощеного позовного провадження

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 травня 2021 року у справі № 391/35/19 (провадження № 61- 7814св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97315476>

Боржник під час примусового виконання судового рішення не може пред'являти позов про зняття арешту з майна, оскільки має право на оскарження дій державного виконавця в порядку, передбаченому розділом VII ЦПК України. Якщо суд помилково прийняв позов до розгляду, під час судового розгляду він має закрити провадження у справі з підстави, передбаченої пунктом 1 частини першої статті 255 ЦПК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 травня 2021 року у справі № 712/12136/18 (провадження № 61-4726сво19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97352458>

Виписки за банківськими картковими рахунками можуть бути належними доказами заборгованості за кредитними договорами

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 25 травня 2021 року у справі № 554/4300/16-ц (провадження № 61-3689св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97134797>

Факт проживання особи в іншій країні та заборона в'їзду на територію України сам по собі не свідчить про наявність об'єктивних, непереборних перешкод для звернення до суду із клопотанням про надання дозволу на примусове виконання

рішення іноземного суду, оскільки таке звернення можливе через інші засоби зв'язку або участь у справі особи, уповноваженої діяти від її імені

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 травня 2021 року у справі № 681/1130/20-ц-(провадження № 61-4742св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97077305>

У справах про оспорювання батьківства на позивача покладається тягар доказування, що він не є біологічним батьком дитини, а відповідач повинен довести належними та допустимими доказами, що позивач знав у момент реєстрації, що він не є батьком дитини, або не міг не знати про це

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 червня 2021 року у справі № 532/1348/19 (провадження № 61-17342св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97735881>

Розгляд заяви щодо забезпечення позову, в разі одночасного її подання з позовною заявою, не залежить від вирішення питання про відкриття провадження у справі. У разі повернення позовної заяви або відмови у відкритті провадження у справі передбачений процесуальний механізм скасування заходів забезпечення позову

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 червня 2021 року у справі № 308/8567/20 (провадження № 61-3480сво21) можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97656944>

У порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи не можуть бути розглянуті апеляційні скарги на ухвали суду щодо вирішення питання про поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання та видачу дубліката виконавчого документа

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 червня 2021 року у справі № 2-2617/2009 (провадження № 61- 4650св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97429096>

Ухвала районного суду про відмову у витребуванні доказів шляхом звернення до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави підлягає апеляційному оскарженню окремо від рішення суду відповідно до пункту 2 частини першої статті 353 ЦПК України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 червня 2021 року у справі № 522/23110/17 (провадження № 61-8св21) можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771860>

Витрати за надану професійну правничу допомогу підлягають розподілу за результатами розгляду справи незалежно від того, чи їх уже фактично сплачено, чи тільки має бути сплачено

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 15 червня 2021 року у справі № 159/583/19 (провадження № 61-10459св20) можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97700586>

Сам лише факт неотримання заявником поштової кореспонденції, якою суд з додержанням вимог процесуального закону надсилав ухвалу для вчинення відповідних дій за належною адресою та, яка повернулася до суду у зв'язку з її неотриманням адресатом, не може вважатися поважною причиною невиконання ухвали суду

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 червня 2021 року у справі № 2-6236/11 (провадження № 61- 6596ск20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97656943>

Справи, в яких відповідачем є філія чи представництво, не підлягають розгляду в порядку цивільного судочинства у зв'язку з відсутністю сторони, до якої пред'явлено позов, що унеможливорює вирішення цивільного спору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 червня 2021 року у справі № 760/32455/19 (провадження № 61-16459сво20) можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771626>

Під час представництва особи, яка досягла 14 років, адвокат надає суду документи, що підтверджують повноваження на представництво (ордер, довіреність), без необхідності подання згоди батьків на укладення договору з таким адвокатом. При цьому суд не може вимагати пред'явлення договору про надання правової допомоги для підтвердження повноважень на представництво особи, яка досягла 14 років

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 червня 2021 року у справі № 369/13467/20 (провадження № 61- 18623св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98267310>

Суд може зупинити провадження у справі у випадку перегляду судового рішення у подібних правовідносинах у касаційному порядку палатою, об'єднаною палатою, Великою Палатою Верховного Суду, а не коли інша справа з подібними правовідносинами перебуває на розгляді Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 липня 2021 року у справі № 265/2189/20 (провадження № 61- 14007св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98585613>

Питання про поворот виконання рішення не може розглядати суд апеляційної інстанції після прийняття постанови за результатами розгляду апеляційної скарги, оскільки таке питання не підлягає вирішенню в порядку ухвалення додаткового рішення

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 липня 2021 року у справі № 201/8079/19 (провадження № 61- 4621св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98646413>

Державний реєстратор, зокрема і приватний нотаріус, не є належним відповідачем у справі про скасування рішення про державну реєстрацію права на нерухоме майно

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 липня 2021 року у справі № 369/14294/17 (провадження № 61- 1759св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98267486>

Накладення на боржника штрафу та звернення державного виконавця до правоохоронних органів із поданням (повідомленням) про притягнення боржника до кримінальної відповідальності є лише заходами з метою притягнення до відповідальності боржника за невиконання виконавчого документа і не свідчить про те, що державний виконавець вжив усіх можливих дій з виконання рішення суду, що є підставою для винесення постанови про закінчення виконавчого провадження

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 серпня 2021 року у справі № 523/11518/16 (провадження № 61- 5856св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98947612>

Ухвала суду про забезпечення позову, зустрічне забезпечення як судові рішення є способом зовнішнього відображення судом прийнятого рішення щодо вжиття відповідних заходів. Скасування заходів забезпечення позову, зустрічного забезпечення із залишенням у силі ухвали суду про забезпечення позову, зустрічного забезпечення та навпаки є неможливим

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 серпня 2021 року у справі № 760/18551/18 (провадження № 61-8471св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98812696>

У випадку оскарження судових рішень у тій самій справі можливість зупинення провадження на підставі пункту 6 частини першої статті 251 ЦПК України виключається

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 серпня 2021 року у справі № 185/446/18 (провадження № 61- 434св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98881542>

Обставини, які могли бути встановлені під час розгляду справи в разі виконання учасниками справи та судом вимог процесуального закону (змагальність, диспозитивність тощо), не можуть визнаватися нововиявленими

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 липня 2021 року у справі № 345/1362/20 (провадження № 61- 8675св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98646357>

Ухвала, якою вирішено питання про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду, є за своєю природою судовим рішенням, яким завершено розгляд, а не процесуальною ухвалою, яка перешкоджає подальшому провадженню у справі

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 серпня 2021 року у справі № 758/6080/19 (провадження № 61- 7148св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98881660>

Ухвала суду як про задоволення, так і про відмову у задоволенні подання державного чи приватного виконавця про обмеження у праві виїзду за кордон може бути оскаржена в апеляційному порядку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 серпня 2021 року у справі № 522/8802/17 (провадження № 61- 6835св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98862280>

Закрити провадження у справі щодо третьої особи, яка є лише учасником, а не стороною в цивільному процесі, неможливо із жодних підстав, визначених статтею 255 ЦПК України, в тому числі у зв'язку з ліквідацією юридичної особи, яку було залучено як третю особу

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 серпня 2021 року у справі № 572/3632/15-ц (провадження № 61- 9722св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99088324>

Зарахування зустрічних вимог можливе на будь-якій стадії процесу, зокрема і на стадії виконання судового рішення

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 вересня 2021 року у справі № 761/33621/18 (провадження № 61- 5484св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99555939>

Закриття провадження у справі на підставі пункту 2 частини першої статті 255 ЦПК України можливе, якщо предмет спору був відсутній як на час пред'явлення позову, так і на час ухвалення судом першої інстанції судового рішення

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 вересня 2021 року у справі № 638/3792/20 (провадження № 61-3438сво21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99861085>

Некоректне, з точки зору лінгвістики, формулювання вимог позову не може бути перешкодою для захисту порушеного права особи, яка звернулася до суду, оскільки надміру формалізований підхід щодо дослівного розуміння вимог позову, як реалізованого способу захисту, суперечить завданням цивільного судочинства

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 15 вересня 2021 року у справі № 372/2583/18 (провадження № 61- 14185св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99648101>

Неврегульованість цивільних процесуальних правовідносин не може тлумачитись проти заявників і обмежувати їх право на судовий захист, у тому числі у справах окремого провадження

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 15 вересня 2021 року у справі № 367/2656/20 (провадження № 61- 16174св20) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99648098>

Ухвала, якою відмовлено у задоволенні заяви про перегляд за нововиявленими обставинами рішення суду, за своєю природою є судовим рішенням, яким завершено розгляд, а не процесуальною ухвалою, яка перешкоджає подальшому провадженню у справі

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 вересня 2021 року у справі № 305/402/16-ц (провадження № 61- 5458св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99521992>

Спір про оскарження дій суб'єкта владних повноважень щодо видачі третій особі дозволу на виконання будівельних робіт є спором про цивільне право і підлягає розгляду у порядку цивільного судочинства

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 жовтня 2021 року у справі № 522/2429/21 (провадження № 61-10950св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100490764>

Доставлення копії судового рішення електронним листом на особисту електронну пошту учасника судового процесу без реєстрації останнього у Системі обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу, як користувача не є врученням такого рішення, оскільки не відповідає порядку, визначеному у положеннях Тимчасового регламенту надсилання судом електронних документів учасникам судового процесу, кримінального провадження

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 жовтня 2021 року у справі № 279/5407/20 (провадження № 61- 8744св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100704387>

У разі використання мирової угоди не для захисту цивільних прав та інтересів, а як інструменту зловживання правом, зокрема для уникнення сплати боргу боржником або виконання судового рішення про стягнення боргу, оскаржуване судове рішення стосується прав та/або інтересів кредитора, що надає останньому право на апеляційне оскарження ухвали суду про затвердження такої угоди

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 жовтня 2021 року у справі № 346/6034/13-ц (провадження № 61-15610св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100704340>

Вимога про встановлення факту родинних відносин між померлими родичами позивача, заявлена разом із вимогою вирішити спір про право (право на спадщину), вирішується у позовному провадженні

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 листопада 2021 року у справі № 691/1237/20 (провадження № 61-14225св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100884870>

Ухвала суду про відмову у прийнятті заяви про збільшення позовних вимог може бути оскаржена в апеляційному порядку окремо від рішення суду

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 листопада 2021 року у справі № 405/3360/17 (провадження № 61- 9545сво21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100918809>

Ухвала суду про відмову у витребуванні доказів не підлягає апеляційному оскарженню окремо від рішення суду

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 листопада 2021 року у справі № 520/14132/18 (провадження № 61-13531сво21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100817047>

Ухвала про відмову у затвердженні мирової угоди, яка укладена на стадії виконання судового рішення, може бути оскаржена в апеляційному порядку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 листопада 2021 року у справі № 2-41/2006 (провадження № 61-12703сво21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100817034>

Ухвала суду про повернення зустрічної позовної заяви підлягає апеляційному оскарженню

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 листопада 2021 року у справі № 333/6667/20 (провадження № 61-10400сво21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100817041>

Під час вирішення питання про поновлення строку на апеляційне оскарження судового рішення апеляційний суд має з'ясувати час виготовлення повного тексту судового рішення, внесення відомостей щодо результатів розгляду справи до Єдиного державного реєстру судових рішень, а також перевіряти дотримання судом першої інстанції процедури надіслання та отримання особою повного тексту судового рішення

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 листопада 2021 року у справі № 466/6958/19 (провадження № 61-11680св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101064204>

Вид забезпечення позову у вигляді арешту земельної ділянки не є співмірним із позовними вимогами про скасування державного акта про право власності на землю та визнання недійсним договору купівлі-продажу, оскільки рішення суду за наслідками розгляду цих вимог не підлягає примусовому виконанню

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 листопада 2021 року у справі № 361/6799/14-ц (провадження № 61-16714св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101064175>

При вирішенні питання про видачу дублікату виконавчого листа судам необхідно перевіряти обставини переривання строку пред'явлення його до виконання та обставини надсилання стягувачу виконавчих документів

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 листопада 2021 року у справі № 419/310/12 (провадження № 61-13084св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101211358>

Судові витрати, пов'язані з розглядом адміністративної справи в суді, не є збитками чи шкодою у розумінні вимог статей 22, 1166, 1173–1175 ЦК України, тому питання про їх розподіл повинно вирішуватися в порядку, передбаченому нормами КАС України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 листопада 2021 року у справі № 331/247/21 (провадження № 61-5175св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100704537>

Процесуальний закон передбачає можливість оскарження в одній апеляційній скарзі одночасно з рішенням суду і додаткового рішення суду, ухвалених судом першої інстанції в одній справі

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 15 грудня 2021 року у справі № 161/3482/21 (провадження № 61-14457св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102010546>

При оскарженні рішення суду, яке набрало законної сили, апеляційний суд має враховувати, що особа, яка не брала участі у справі, має діяти добросовісно, не допускати зловживання правом. У разі подання такою особою апеляційної скарги на рішення, яким її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки не вирішувалися, апеляційне провадження підлягає закриттю, а рішення суду першої інстанції не має переглядатися по суті

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 грудня 2021 року у справі № 522/14240/15-ц (провадження № 61-14305св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101873287>

Ухвала суду про залишення скарги на бездіяльність державного виконавця без розгляду з мотивів пропуску процесуального строку подання скарги є такою, що постановлена з порушенням норм процесуального права, оскільки неправомірна бездіяльність може бути оскаржена упродовж усього часу її перебігу

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 грудня 2021 року у справі №760/19348/20 (провадження № 61-7645св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102221433>

Під час вирішення питання про стягнення аліментів державний виконавець має враховувати отриманий боржником (платником аліментів) дохід від використання належних йому земельних ділянок, який збільшує його майно, навіть за відсутності реєстрації права власності на них у державному реєстрі речових прав або іншого права користування (оренди) ними

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 грудня 2021 року у справі №490/9589/18-ц (провадження № 61-15429св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101814220>

Наявність протягом тривалого часу нескасованого арешту на майно боржника, за умови відсутності виконавчого провадження та майнових претензій з боку стягувача, а також за відсутності будь-яких відомостей стосовно рішення про стягнення виконавчого збору, є невиправданим втручанням у право особи на мирне володіння своїм майном

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 грудня 2021 року у справі № 645/6694/15-ц (провадження № 61-18160св19) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102221556>

У разі скасування судового наказу, на підставі якого було відкрито виконавче провадження, не виникає заборгованість зі сплати аліментів, а отже, не має підстав

для вчинення державним виконавцем розрахунку такої заборгованості і подальшого спрямування розрахунку на вимогу стягувача

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 грудня 2021 року у справі № 265/4428/18 (провадження № 61-14438св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102149593>

Відшкодування вартості понесених стороною у справі витрат, які не пов'язані з вчиненням нею процесуальних дій, необхідних для розгляду справи або підготовки до її розгляду у малозначній справі, а саме, переїздом у межах міста, процесуальним законом не передбачено

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 грудня 2021 року у справі № 761/35926/18 (провадження № 61-5311св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101634494>

Помилкове обрахування апеляційним судом строку на апеляційне оскарження заочного рішення з часу складання його повного тексту, а не з моменту завершення особливого порядку оскарження такого рішення до суду, що його ухвалив, суперечить принципу правової визначеності щодо передбачуваності застосування норм процесуального законодавства, не надає відповідачу чітку і практичну можливість оскаржити в апеляційному порядку заочне рішення та може ставити під загрозу конституційне право особи на забезпечення апеляційного оскарження судового рішення

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 грудня 2021 року у справі № 2-4679/08 (провадження № 61-11802св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101712121>

Заява про заміну сторони стягувача у виконавчому листі, виданому на виконання вироку суду у частині вирішення цивільного позову, розглядається у порядку кримінального судочинства

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 грудня 2021 року у справі №232/1378/12 (провадження № 61-8211св21) можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102149376>

Зведений огляд судової практики Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду.

Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2021 по 31.12.2021. – Київ, 2022. – 45 стор.

¹**Застереження:** видання містить короткий огляд деяких судових рішень. У кожному з них викладено лише основний висновок щодо правового питання, яке виникло у справі. Для правильного розуміння висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Стежте за нами онлайн:

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 [@supremecourt_ua](https://www.instagram.com/supremecourt_ua)